

EKONOMICKÉ VĚDY

MATERIÁLY

X MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTICKÁ
KONFERENCE

«ZPRÁVY VĚDECKÉ IDEJE - 2014»

27 října - 05 listopadu 2014 roku

Díl 3
Ekonomické vědy
Administrativa

Praha
Publishing House «Education and Science» s.r.o
2014

Vydáno Publishing House «Education and Science»,
Frýdlanská 15/1314, Praha 8
Spolu s DSP SHID, Berdianskaja 61 B, Dnepropetrovsk

**Materiály X mezinárodní vědecko - praktická konference
«Zprávy vědecké ideje – 2014».** - Díl 3. Ekonomické
vědy. Administrativa.: Praha. Publishing House «Education and
Science» s.r.o - 64 stran

Šéfredaktor: Prof. JUDr. Zdeněk Černák

Náměstek hlavního redaktor: Mgr. Alena Pelicánová

Zodpovědný za vydání: Mgr. Jana Štefko

Manažer: Mgr. Helena Žáková

Technický pracovník: Bc. Kateřina Zahradníčková

X sběrné nádobe obsahují materiály mezinárodní vědecko - praktická
konference «Zprávy vědecké ideje» (27 října - 05 listopadu 2014 roku)
po sekcích Ekonomické vědy. Administrativa.

Pro studentů, aspirantů a vědeckých pracovníků

Cena 270 Kč

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektiv autorů, 2014

© Publishing house «Education and Science» s.r.o.

Пачева Н.О.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ОСОБЛИВОСТІ ПОХОДЖЕННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «СОЦІАЛЬНА РЕНТА»

В загальному розумінні поняття «рента» – це додатковий дохід, який отримується підприємцем понад певний прибуток на затрачену працю і капітал; утворення ренти обумовлено сприятливішими умовами, в яких один підприємець знаходиться у порівнянні з іншим, наприклад, обробляє кращу ділянку землі, має привілей тощо [1]. Рента – легальний, регулярний дохід (прохання не плутати з пенсіями, допомогою багатодітним, непрацездатним та іншими необхідними соціальними виплатами), який не потребує конкретної діяльності, у тому числі діяльності підприємницької [3].

Категорію «соціальна рента» вводять член-кореспондент Російської академії наук Р.С. Грінберг і професор А.Я. Рубінштейн. Досліджуючи теорії раціональної поведінки держави вчені звернули увагу на негативний досвід проведення приватизації в Російській Федерації, коли певне коло осіб за заниженими цінами «прибрало» до своїх рук більшу частину національного багатства країни. На їх думку, соціальна рента виникає при недотриманні принципів відповідності, пояснюючи це так: благо G , що перебуває у власності держави, володіє граничною індивідуальною корисністю MUG та граничною соціальною корисністю $MSUG$. За інших рівних умов дотримується принцип відповідності. Це означає, «що окрім прямого доходу від використання блага окремими індивідуумами державна власність на нього дозволяє реалізувати відповідні цільові установки суспільства, тобто забезпечує присвоєння в розмірі непрямого прибутку в розмірі граничної соціальної корисності $MSUG$ » [2, с. 62]. Як наслідок суб'єкт господарювання стає власником блага G за ціною P_1 , яка дорівнює капітальному доходу від цього блага. Продажна ціна P_1 відповідає тільки граничній індивідуальній корисності MUG ($P_1 = MUG$) і буде нижче повної ціни P , оскільки у такій приватизаційній угоді не врахована гранична соціальна корисність блага $MSUG$.

Грінберг Р. Рубінштейн А. [2, с. 62] вважають, що лише в двох випадках не порушується принцип відповідності: «По-перше, коли в оцінці капіталізованого доходу враховується не тільки індивідуальна, а й соціальна корисність блага. По-друге, якщо продаж держвласності за пільговою ціною (без урахування соціальної корисності) здійснюється одночасно з делегуванням новому власнику зобов'язань, виконання яких дозволить реалізувати відповідні цільові установки суспільства».

На мікроекономічному рівні рента розглядається як прибуток від володіння певним соціальним капіталом. На макроекономічному рівні відіграє свою роль держава як власник економічного простору, що створює певне інституціональне

середовище та формуюче коло суб'єктів рентних відносин. Влада створює середовище, яке надає особливі вигоди «соціальним рентає», порівняно з економічними агентами, які діють в інших умовах. У такому випадку влада може розглядатися як спроба перерозподілу ресурсів згуртованими групами, котрі володіють специфічними статусними характеристиками. Ці відносини можуть мати й мегарівень, на якому одержувачами ренти і суб'єктами економічних відносин виступають держави [3].

Соціальна рента – це привласнення праці іншого, соціальне паразитування, коли таку можливість дає статус, підтверджений силою держави. Але навряд чи можна очікувати, що експлуатований віддасть частину своєї праці добровільно, нічого не вимагаючи натомість. Крім неприхованого насильства, застосування якого передбачається, але не вигідне, оскільки очевидне і викликає або опір або руйнування середовища, котре дає ренту, краще замаскувати відбирання [3].

На нашу думку, соціальна рента – це прибуток або вигода, яку отримує суб'єкт від володіння соціальним капіталом. Соціальну ренту отримують особи, організації, держави (відповідно до власного рівня накопичення соціального капіталу), тобто всі ті, хто діє в визначеному інституційному середовищі, що надає їм особливі вигоди порівняно з економічними агентами, що діють в інших умовах.

Література:

1. Вільна енциклопедія. Вікіпедія. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>
2. Гринберг Р. Рубинштейн А. «Социальная рента» в контексте теории рационального поведения государства // Российский экономический журнал – 1998, № 3. – С.58 – 66.
3. Васильєва Л. Глобальна криза: генеруюча причина і її наслідки (22 серпня 2013). [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/internal/globalna-kriza-generuyucha-prichina-i-yiyi-naslidki-_html

OBSAH

EKONOMICKÉ VĚDY

EKONOMICKÁ TEORIE

Шуркина Е.Ю. Информация как главный ресурс общественного прогресса.....	3
Budařova V. Ye. Teaching methods in the economics discipline.....	5
Пачева Н.О. Особливості походження та значення поняття «соціальна рента»	7

STÁTNÍ REGULACE EKONOMIKA

Король І.В. Стратегічні пріоритети розвитку економіки України	9
Венжега Д.И., Демченко Т.А. Особенности влияния политики государства на экономику страны	11
Дерунова Е.А. Методические аспекты исследования теории эндогенного и экзогенного экономического роста	15
Шепелєв В.С. Оцінка попиту на продукцію свинарства	18

GLOBÁLNÍ EKONOMIKA

Шпакович К.А., Безпалько О.В. Рівень життя населення України	20
Павлюк Т.І., Клопотюк Ю.А. Дослідження домогосподарств як суб'єктів макроекономіки	23
Зубик Т.В., Павлюк Т.І. Проблеми безробіття в Україні в 2014 році	27
Павлюк Т.І., Панасюк М.А., Рабей Н.Р. Макроекономічний аналіз інфляційних процесів в Україні: еволюція та сучасний стан	30
Скоробогатова Т.І., Похила М.О. Трудова міграція українців за кордон: стан, фактори впливу	34
Козак О.В., Мишин Ю.Р. Приемущества и недостатки современного оффшорного бизнеса	36

ADMINISTRATIVA

MODERNÍ TECHNOLOGIE SPRÁV

Пронин А.А., Мирошникова И.С. Управление развитием театрального дела (на примере Свердловской области)	40
--	----